

Sagen sættes til Forhandling.

Thorhauge: Den foreslaaede Ændring i de to gamle Jordlove, Lovene om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere af 1899 og 1904, altsaa den første Husmandslovgivning, vi havde, gaar ud paa at ophæve de Indskrænkninger, som den Gang blev indført i Loven med Hensyn til Retten til at pantsætte efter Statslaanet, men som ikke findes i de senere Love. Det er jo et rent praktisk Spørgsmaal, som vi saa tidt staaer overfor, idet der er saa mange, der maa søge om Tilladelse til at optage Laan efter Statslaanet. Derfor foreslaar den højtærede Landbrugsminister nu, at de Indskrænkninger, der har været, ophæves, og da det er en rent praktisk Ændring i Loven, kan vort Parti tiltræde den.

Olufson: I Modsætning til Venstres ærede Ordfører er vi ikke saa forfærdelig glade ved dette Lovforslag; vi mener ikke, det har den samme Begrundelse, som der i sin Tid var for at gaa bort fra Bestemmelsen i § 15 i Loven af 1904. Før denne Lov faldt bort, gik der et stærkt Røre ud over Landet blandt Statshusmændene. Det gav sig Udslag i Møder den 1. Februar 1908, hvor man rejste forskellige Kræv om Ændringer i Statshusmandsloven. Man stillede Krav om Bestemmelser om Tillægslaan, om Forhøjelse af Laaneværdien, om en ændret Valgmaade til Amtskommissionerne, og ved Siden heraf krævede man Lovens § 15 slettet. Naar man krævede det første, var det, fordi alle vi, der arbejdede under Loven den Gang, mærkede, hvorledes denne Paragraf stod hindrende i Vejen for os for at opnaa den nødvendige Driftskredit. Det var ikke saadan, at der ikke var Prioriteter nok, men den nødvendige Driftskredit, som enhver, ogsaa Husmænd, skal have, kunde vi ikke opnaa, saa længe Lovens Tvangsbestemmelser opretholdtes, og derfor krævede samtlige Husmænd her i Landet, at denne Paragraf skulde falde bort. Vi fik Tilslutning fra det jyske Sendemandsmøde, og fra dette gik der en Resolution ind til Rigsdagen. Naar man gennemlæser de Forhandlinger, der fandt Sted forud for Lovens Vedtagelse i 1909, ser man, hvorledes alle disse Møder Landet over og

Sendemandsmødets Vedtagelse prægede Forhandlingerne. Og da Loven blev vedtaget, blev da ogsaa alle Kravene opfyldt. Der blev indført en anden Valgmaade til Amtskommissionerne, Laanesummen blev forhøjet fra 4 500 til 6 500 Kr., der blev indført en Bestemmelse om Tillægslaan, og Lovens § 15 faldt bort. Men den stod vedblivende i de to ældre Love, Lovene af 1899 og 1904. Man mente ikke den Gang, man kunde slette den, og den har staaet der siden. Der er endda sket det underlige, at da man vedtog Lensloven i 1919, indførte man en ganske tilsvarende Bestemmelse i den, og derfor er det i Øjeblikket saaledes, at alle, der har offentlig Jord her i Landet, hvad enten det er Præstegaardsjord eller Lensjord, er underkastet den samme Bestemmelse, som tidligere gjaldt for Statshusmandslodder efter den gamle Husmandslovgivning.

Nu kommer Landbrugsministeren med et Ændringsforslag, der siger, at man skal slette den nævnte Bestemmelse for de to ældre Loves Vedkommende, men der mener vi, at den Begrundelse, der var til Stede i 1909, ikke er til Stede nu. Man krævede den Gang Bestemmelsen slettet, fordi det viste sig at være vanskeligt at skaffe den nødvendige Driftskredit, men det er der ikke Tale om her. Disse Brug efter de ældre Love har gentagne Gange faaet Tillægslaan, de er for de flestes Vedkommende prioriteret op til omkring 9 000 Kr., de har været i Stand til at skaffe sig Driftskredit, saa det er ikke der, det kniber nu i Øjeblikket. Det, der volder Vanskeligheder, kommer frem, naar disse Ejendomme overgaar til en anden Ejer, naar Salg finder Sted. Da ønsker man, at Laanet kan blive staaende, og saa kan vedkommende Husmand, der sælger, tage en 2den Prioritet bagefter. Nu er der gennem Tiderne solgt adskillige af disse Ejendomme, og i de allerfleste Tilfælde er vistnok Statslaanet blevet indbetalt, og der er blevet stiftet Kreditforeningslaan og Hypotekforeningslaan, og det har bevirket, at disse Ejendomme ikke er kommet saa stærkt op i Pris, som de vilde være kommet, hvis Statslaanet var blevet der, thi Forholdet er det, at hvis man sælger en Ejendom, hvorpaa der hviler et Statslaan, og Køberen staaer overfor den Even-